

13.12.2007

Rekisteritutkimuksen tukikeskuksen johtoryhmän kokous Pöytäkirja

Aika: 13.12.2007 klo 13.00-15.00
Paikka: Stakes, Lintulahdenkuja 4, Collegium, 1. krs

Läsnä:
Hilkka Riihimäki, TTL, puheenjohtaja
Matti Heikkilä, Stakes (1-2, 6)
Markku Heliövaara, KTL
Olli Nylander, Stakes (3-9)
Irma-Leena Notkola, ReTKi
Vesa Mäkinen, ReTKi
Marianne Johnson, ReTKi, sihteeri

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen 13.05.

2. Esityslistan hyväksyminen

Matti Heikkilä ehdotti että kohta 6, alustava toimintasuunnitelma 2008, käsitellään ennen muita kohtia, koska hänen on poistuttava 13.30. Muilta osin esityslista hyväksyttiin.

3. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin.

4. Toiminta- ja talouskatsaus

Toiminta- ja talousasiat käytiin läpi kokouksessa jaetun liitteen mukaisesti. Harjoittelija Vesa Mäkinen esitteli harjoittelujaksonsa tuotosta. Vesa on kerännyt mapeihin neljän Stakesin rekisterin historiadokumentteja. Rekisterit ovat Hilmo-, toimeentulotuki-, syntymä- ja syöpärekisteri. Mapeissa on kopiot eri aikoina voimassa olleista laeista, yleiskirjeistä, ohjekirjoista, rekisteriselosteista ja mikäli olemassa, rekisteripitäjien selvitys rekisterissä tapahtuneista muutoksista. Tätä työtä pidettiin hyvin arvokkaana ja esitettiin toivomus, että työ laajennettaisiin käsittelemään myös muita rekistereitä. Keskusteltiin jatkotoimenpiteistä ja sovittiin, että mapit säilytetään ReTKissä, niistä tehdään yksi kopio kullekin rekisterinpitäjälle ja keskeiset dokumentit skannataan. Esitettiin, että tällaiselle työlle voisi hakea rahoitusta.

5. Rekisteritutkimuksen infrastruktuurin neuvottelupäivä - palautekeskustelu

ReTkin neuvottelupäivä oli pidetty edellisenä päivänä 12.12.2007 Tieteiden talossa. Aiheena oli Rekisteritutkimuksen infrastruktuuri ja sen kehittäminen. Neuvottelupäivän tavoitteena oli erityisesti tuoda esiin Suomessa käytössä olevien menettelytapojen ongelmia ja esitellä monissa maissa jo käytössä olevaa rekisterien etäkäyttömallia (online-käyttöä) suomalaisille päättäjille. Noin 55 kutsuttua vierasta saapui paikalle. Myös monet johtoryhmän jäsenistä osallistuivat neuvottelupäivään. Palautekeskustelussa nostettiin esiin omia havaintoja ja kuultuja kommentteja neuvottelupäivän onnistumisesta. Kielteisinä seikkoina mainittiin mm. seuraavat: jotkut esiintyjistä eivät olleet paneutuneet asiaan tai esitykset eivät olleet tarpeeksi konkreettisia, osallistujista puuttuivat tulisieluiset tutkijat ja monet paikalla olevista henkilöistä olivat niin kiireisiä etteivät pystyneet olemaan paikalla koko iltapäivää eikä täten osallistumaan keskusteluosioon. Ajatus uudenlaisen infrastruktuurin tarpeesta sai kuitenkin tilaisuudessa myönteisen vastaanoton, joten tilaisuudelle asetettu päätavoite saavutettiin ainakin jossakin määrin.

Neuvottelupäivän keskusteluissa tuli ilmi, että tutkimusinfrastruktuurin kehittämiseen ei ole tulossa erillismäärärahaa. Tämä kanava ei siten ole käytettävissä rekisteritutkimuksen infrastruktuurin kehittämiseen. Rekisteritutkimuksen infrastruktuuri ulottuu eri hallinnonaloille, joten sen kehittämiseen tarvittava raha pitäisi saada yhteisistä rahoista, esimerkiksi suoraan valtiovarainministeriöstä tai sektoritutkimuksen yhteisvaroista. Hilikka Riihimäki ja Olli Nylander ehdottivatkin, että nyt on lähdeittävä asenteista liikkeelle, asenneilmasto pitäisi saada muutettua. Tilastokeskus olisi hyvä saada 'samalle puolelle' ja valtionhallinto pitää saada ymmärtämään rekisteritutkimuksen ongelmakohdat. Hilikka esitti jatkotoimenpiteiksi että ReTki lähestyisi sektoritutkimuksen neuvottelukunnan puheenjohtajaa sillä toivomuksella, ettei neuvottelukunta toimisi vain tutkimusten tilaajana vaan huolehtisi myös infrastruktuurista. Toiseksi jatkotoimenpiteeksi Hilikka ehdotti että ReTki varaisi aikaa valtiovarainministeriö Katalaiselta tai valtiosihteeriltä. Tähän tarkoitukseen ReTki valmistelee paperin, jossa kuvataan ytimekkäästi, miten erinomaisia rekistereitä Suomessa on ja mitkä tekijät ovat kilpailuvaltin esteinä rekisteritutkimuksessa. Paperia käsitellään seuraavassa ReTkin johtoryhmän kokouksessa.

6. Alustava toimintasuunnitelma 2008

Irma-Leena jakoi luonnoksensa ReTkin toimintasuunnitelmasta. Painopiste tulee olemaan verkostoitumisessa, on-line hankkeen eteenpäin viemisessä ja seminaarien järjestämisessä. Matti toi selvitysmiesten Mäki-Lohiluoman ja Huttusen terveiset ReTkin toiminnasta. He kertoivat että ReTkiä kehutaan yleisesti, mutta ReTkiä on myös moitittu siitä ettei se palvele kenttää, ainoastaan tutkijoita. Juuri tämän takia Matti piti erityisen arvokkaana että ReTkin toimintasuunnitelmassa on seminaarit 'Rekisteritiedot päätöksentekoa palvelemaan'. Seminaareissa pohdittaisiin eri tahojen kanssa, ei vaan yksilöaineistojen, vaan myös tilastotietojen, käyttöä ja saatavuutta. Olli kehotti kuitenkin ReTkiä tarkkuuteen, ettei synny päällekkäisyyttä Tilastokeskuksen ja Stakesin toimintojen kanssa. ReTkin toiminnassa pitää aina olla tutkimusnäkökulma aineistojen käytöstä. Irma-Leena tähdensi että näissä seminaareissa näkökulma ei olisi tilastontuottajien vaan käyttäjien, jotka käyttävät tilastoja päätöksentekoa palvelevan tutkimusten ja selvitysten tekoon.

Matti Heikkilä poistui kokouksesta 13.30.

Olli ehdotti tutkimuslupakuvion kehittämistä painopistealueeksi ReTkille ensi vuodeksi. ReTkin pitäisi selvittää miten ReTki voisi systemaattisesti tukea tutkijoita lupaprosesseissa ja tarkistaa jos löytyy yhteisiä käsittelyperiaatteita ainakin ReTkin rahoittajaorganisaatioiden kesken. Tukeminen voisi tapahtua osaksi suoraan henkilökohtaisen neuvonnan kautta ja osaksi internetin kautta. Irma-Leena totesi, että toimintasuunnitelmassa on kirjattu kehittämiskohteena lupaprosessia helpottavien osioiden rakentaminen ReTkin verkkosivuille.

Markku Heliövaara piti toimintasuunnitelman luonnosta erinomaisena, mutta pyysi että paperia täsmennettäisiin. Erityisesti hän halusi että toiminnan keihäskärjet erottautuisivat paremmin ja että ReTkin uudet toiminnot erottautuisivat vanhasta totutusta toiminnasta. Irma-Leena vastasi tähän että ensi vuoden uutta toimintaa on 1) on-line hankkeen eteenpäin vieminen, 2) verkostojen luonti rekisterinpitäjiin ja rekisteripitäjien kesken ja 3) yliopistojen menetelmäopettajille suunnattu koulutus. Seurasi lyhyt keskustelu sektoritutkimuslaitosten menetelmäopetuksesta ja pitäisikö koulutus ulottaa myös muualle kuin yliopistoihin. Pidettiin kuitenkin tärkeänä ettei ReTkin niukkoja resursseja käytetä sellaiseen missä esim. johtoryhmän jäsenet voivat toimia neuvojina.

Hilkka pyysi lisäämään ReTkin ensivuoden agendaan pyrkimys ReTkin pitkäaikaisen rahoitusohjelman vakinaistamiseen. Hän painotti että olisi hyvä selvittää ReTkille pysyvä rahoitus. Sovittiin että Irma-Leena lisää toimintasuunnitelmaan kohtaan C ReTkin rahoitusohjelman vakinaistamisselvitys.

7. Vuoden 2008 kokousajat.

Vuoden 2008 ensimmäisen kokouksen kokousajaksi sovittiin torstai 14.2.2008 kello 13.00 - 15.00. Sovittiin että Irma-Leena lähettää johtoryhmän jäsenille ehdotuksensa ensivuoden tulevista kokouksista. Hilkka muistutti että vuoden ensimmäisessä kokouksessa puheenjohtaja vaihtuu.

8. Muut mahdolliset asiat

Irma-Leena esitti kiitoksensa johtoryhmälle menneestä vuodesta ja johtoryhmän puheenjohtajana Hilkkaa kiitteli ReTkiä hyvästä vuodesta.

9. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14.50.

Hilkka Riihimäki, pj

Marianne Johnson, sihteeri